

ዋሽንግተን ዲሲ ውስጥ የሚገኘው ብሔራዊ የአጋላጭ (Whistleblower) ማዕከል (NWC)፣ በማጋለጥ ህግ ዘርፍ ግምባር ቀደም መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት (NGO) ነው። አጋላጮችን ለመጠበቅ እና ማበረታቻ ለመስጠት ከ30 ዓመታት በላይ ስንሰራ ቆይተናል።

አጋላጭ (Whistleblower) ማለት ምን ማለት ነው?

አጋላጭ ማለት ብዙውን ጊዜ ምናልባትም እራሱን/እራሷን አደጋ ላይ በመጣል ሙስናን፣ የመንግስት ባለስልጣናትን ጉብ፣ በዱር እንስሳትም ላይ የሚፈጸምን ወንጀል፣ ወይም ሌሎች የሕግ ጥሰቶችን ለሚመለከታቸው ባለስልጣናት የሚያጋልጥ ግለሰብ ነው። በአንዳንድ ሕጎችም መሰረት፣ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶችም (NGOs) እንደ አጋላጭ ይቆጠራሉ።

አጋላጮች (Whistleblowers) ህገ-ወጥ የዱር እንስሳትን ዝውውር ለመከላከል በሚካሄደው ትግል ላይ በጣም ጠቃሚ ኃይሎች ናቸው። ከቅርብ ዓመታት ወዲህ፣ የዱር እንስሳት ወንጀል በከፍተኛ ሁኔታ እየጨመረ የመጣ ሲሆን፣ ይህም የብዙ አገሮችን የደህንነት እና የመረጋጋት ሁኔታም ስጋት ላይ ጥሎታል።

የዱር እንስሳት ህገ-ወጥ ዝውውር ባለብዙ ቢሊዮን ዶላር ዓለም አቀፍ ኢንዱስትሪ ሲሆን ከዚህ ህገ-ወጥ ተግባር ጋር በተገናኘ የሚደረጉም እስራቶች እና የፍርድ ውሳኔዎች ቁጥር ግን ዝቅተኛ ነው።

የውስጥ እውቀት ላላቸው አጋላጮች ማበረታቻ መስጠት፣ የዱር እንስሳት ወንጀልን በማጋለጥ ረገድ ከፍተኛ ለውጥ ያመጣል፣ ውጤታማም የሆነ የሕግ ማስከርን እና የራስን ተገዢነትን ያሳድጋል፣ እንዲሁም የእንስሳት ዝርያ መጥፋት ችግርን ይቀለብሳል።

በዱር እንስሳት ላይ የሚደረግ ወንጀልን ማስረጃ ሪፖርት ማድረግ

ትክክለኛ ስለሆነ ወንጀል ትክክለኛ እውቀቱ ካለዎት እና ስለ ህገ-ወጥ ተግባራቱ የሚያረጋግጡ ሰነዶች በእጅዎት ካሉ፣ በዱር እንስሳትም ዙሪያ የሚደረጉ ወንጀሎችን ማጋለጥ እንዳለብዎት ማሰብ ይገባዎታል።

እርሶ ያዩትን የዱር እንስሳት ወንጀልን በተመለከተ ማስረጃ መሰብሰብ እና ማደራጀትም በጣም ወሳኝ ነው። ህግ አስከባሪ ድርጅቶችም ጥቆማዎች ተጨባጭ በሆኑ ማስረጃዎች የተደገፉ ሆነው ሲቀርቡላቸው ጥቆማዎቹን የመመርመር ዕድላቸው ከፍተኛ ነው።

- * ፎቶዎች
- * ኢሜይሎች
- * ቢዝነስ ካርዶች
- * ሳይንሳዊ ሪፖርቶች
- * የክፍያ መዛግብት
- * የበጀት እና የፋይናንስ መረጃ
- * የውስጥ ሪፖርቶች
- * የሰብሰባ ማስታወሻዎች
- * የቪዲዮ እና የድምጽ ቅጂዎች
- * ሳይንሳዊ የሙከራ ውጤቶች
- * የመጓጓዣ መስመሮች እና ትራንስፖርት ዘዴዎች
- * የባንክ ሒሳብ መረጃ
- * የጉቦ እና የህገ ወጥ ገንዘብ ዝውውር ማስረጃ

በማንኛውም አገር ውስጥ የዱር እንስሳት ጥበቃ ህጎች ጥሰትን በተመለከተምም መረጃ ያላቸው ግለሰቦች ያላቸውን መረጃ በምስጢር እና በጥንቃቄ የተያዘምም መሆኑን ለማረጋገጥ ሕጋዊ ውክልና እንዲፈልጉ በጥብቅ ይመከራሉ።

ለኢጋላጮች ሽልማቶች

ዓለም አቀፍ ኢጋላጮች በአሜሪካ የሽልማት ህጎች መሰረት የውጭ ባለ ሥልጣናትን ጉቦ በማጋለጣቸው ከ 30 ሚሊዮን ዶላር በላይ ተቀብለዋል።

የአሜሪካ መንግስት በገለልተኛ ባሕር ላይ የውቅያኖስ ብክለትን በተመለከተ ሪፖርት ላደረጉ የአሜሪካ ዜጋ ላልሆኑ ኢጋላጮች ከ31.8 ሚሊዮን ዶላር በላይ ከፍሏል።

የNWC ዓለም አቀፍ የዱር እንስሳት ኢጋላጮች ፕሮግራም ህገ ወጥ ዝውውር እና ሌሎች የዱር እንስሳት ላይ የሚደረጉ ወንጀሎችን ሪፖርት እንዲያደርጉ ለውስጥ አዋቂዎች ማበረታቻ ለመስጠት የሌሊ ድንጋጌ፣ የውጭ ብልሹ አሰራር ድንጋጌ፣ እና የሐሰት የክስ ድንጋጌ ያሉ የኢጋላጮች የድንጋጌ ህጎችን ይጠቀማል።

ለኢጋላጮች ሽልማቶች እና ጥበቃ

ከፍተኛ የሆነ የኢጋላጮች የሽልማቶች ህጎችን የያዙ የዱር እንስሳት ወንጀሎችን ለመዋጋት የተዘጋጁ ጠንካራ፣ በዓለም አቀፍ ደረጃ ተቀባይነት ያላቸው የአሜሪካ ህጎች አሉ።

እነዚህ የሽልማት ሕጎች ከህገ ወጥ አዝመራ፣ ህገ ወጥ ዝውውር፣ እና ወደ አሜሪካ ማስገባት፣ ወይም በአሜሪካዊ ሰዎች ወይም ከአሜሪካ ጋር የሚገናኙ ኩባንያዎች በተያያዘ የእንስሳት፣ የዓሣ፣ የዕፅዋት እና ለመጥፋት የተቃረቡ ዝርያዎችን ለመጠበቅ ቁልፍ የሆኑ የዱር እንስሳት ሕጎች ጥሰትን የሚያጋልጡ በመላው ዓለም ያሉ ኢጋላጮችን ይደግፋሉ።

የNWC ዓለም አቀፍ የዱር እንስሳት ኢጋላጮች ፕሮግራም በመላው ዓለም ያሉ ግለሰቦች የዱር እንስሳትን ወንጀል ሪፖርትም እንዲያደርጉ የሚያስችል እና እና ከዚያም ኢጋላጮችን ሪፖርታቸውን ለአሜሪካ ባለስልጣናት ለማቅረብ እና አግባብ ባለውም የአሜሪካ ህግ(ህጎች)ም መሰረት ሽልማት ለማግኘት ማመልከቻ ማስገባት እንዲችሉ ከሚረዳቸው ጠበቃ ጋር ለመገናኘትም የሚያስችል አስተማማኝ እና ሙሉ በሙሉ ሚስጥራዊ የሆነ የአንላይን መድረክ ይሰጣል።

የNWCም ዓለም አቀፍ የዱር እንስሳት ኢጋላጮች ፕሮግራም ከብሔራዊ የጀግራፊ ሶሳይቲ፣ ከስሚትሶኒያን ተቋም፣ እናም TRAFFIC ጋር በመተባበር በUSAID አካላቸው በተዘጋጀው በ2016 የዱር እንስሳት ወንጀል ቴክ ቻሌንጅ (Wildlife Crime፣ Tech፣ Challenge)ም ላይ የሽልማት አሸናፊ ሆኗል። በተጨማሪም ፕሮግራሙ ከዋይልድ ካት ፋውንዴሽን (Wildcat፣ Foundation) ከፍተኛ የሆነ የገንዘብ ድጋፍ ተቀብሏል።

www.whistleblowers.org/wildlife

help@whistleblowers.org